

Transpordiamet

Teie 29.10.2024 nr.8-1/21-002/17722-2

Tallinn, Valge 4

Meie 02.01.2025 nr. 1-001 A

Lp Kaie Kruusmaa

Vastuväited Transpordiameti ettepanekutele Tartu- Nõo lõigu rekonstrueerimise ehitusprojekti koostamiseks

1. Kogujatee asukohast

1.1 Kogujateede koridoride võrdlevad mõõtmised on tehtud Maaameti kaardirakenduses. Lisaks oleme enesekontrolli mõttega teinud füüsilise mõõtmise kahe mõõterattaga. Mõõterastega mõõdetud tulemust ei loe ametlikuks väitmise aluseks. Ka Maaameti geoportaali mõõtes on viga võimalik, kuid mitte sadades meetrites.

Kahe punkti vahelise vahemaa võrdleval mõõtmisel erinevaid trajektoore mööda tuleb valida samad algus- ja lõpppunktid. Arusaamatuks jääb erinevate algus- ja lõpppunktide valik.

Isegi kui sellise valiku põhjenduseks võiks olla olemasolevate teelõikude olemasolu Transpordiameti planeeritaval trajektoorigil, ei ole see objektiivne. Need teelõigud ei ole projekteeritud ja ehitatud kogujateede nõuetele vastavalt ja ei ole selle otstarbalt kasutatavad. Samuti ei mõjuta see sõiduteekonna pikkust. Näki tee on analoogselt paljudele teistele ümbruskonna teedele tekkinud eelmise sajandi 60-ndate lõpus 70-ndate alguses maaparanduse käigus orgaanilisele alusele. Seega vajaksid välja jäetud lõigud tänapäeva tee nõuetele vastavusse viimiseks rekonstrueerimise käigus põhjani uuesti ehitamist. Väite aluseks on, et olen tutvunud Põllumajandusameti arhiivis olevate toleaeagsete maaparanduse objektide teostusjoonistega Näki tee 28 maaparandussüsteemi rekonstrueerimise käigus ja teinud ka puurimise analüüsi Näki teel.

Oma kirja 1.1 kolmandas lõigus kirjutate:

Transpordiamet on projekteerimistingimuste menetluse käigus kahe variandi võrdlemisel pidanud oluliseks aga eestkätt sõiduteekonna pikkust kahe võrreldava variandi korral ning ka sellisel juhul on projekteerimistingimuste kohane lahendus eelistatav, sest see võimaldab lühemaid sõiduteekonna pikkusi.

Väidan ja tõestan, et Transpordiameti pakutud sõiduteekonna pikkus on pikem, kui meie ettepanekus.

Selleks lisan järgmisena Maaameti kaardirakenduse baasil tehtud kahe erineva trajektoori mõõtmistulemused kirja lisadena / allkirjastatud failid/

- Kogujatee asukoha koridor Transpordiameti ettepanekul
- Kogujatee asukoha koridor meie ettepanekul

Mõlemal joonisel on tähistatud planeeritava ringtee asukoht numbriga 1 punases ringis.

Kogujatee planeeritud algus on planeeritud nimetatud ringteelt.

Mõlemal joonisel on tähistatud kogujatee jätkumise koht Nõo suunas numbriga 2 punases ringis.

Mõlemal joonisel on näha ka üldjoone pikkused, millised on ümbritsetud punase kontuuriga. Teie pakutud koridori pikkus on 2,18 km ja meie ettepanekul 1,837 km.

Võimaliku vastuväite korral, et planeeritud ringtee ei ole joonistel valitud täpselt eelprojekti oleval asukohal, vastame. Kahe ühel kohal asuva punkti võrdsel nihutamisel vajalikule teisele kohale ei muutu omavahelise pikkuse vahe.

Kohaliku tee koridor ei ole Kambja valla üldplaneeringu alusel ette nähtud otse vastu

94901:005:1492 piiri.

Mägra tee kinnistutel on ka notariaalselt kinnitatud piirangu talumise kohustus endise Ülenurme valla kasuks. Fakti saab kontrollida kinnistusraamatust. Analoogset piirangut kinnistul 94901:005:1492/ Näki tee 28 /ei ole.

Eeltoodust lähtus ka kinnistu 94901:005:1492 omanik sinna ratsa- ja aretuskeskust rajama asudes.

Sporthobused ei talu liiklusrõhke vahetus läheduses. Nende käsitlemine müratsoonides treeningul või võistlusolukorras on võimatu ja ohtlik.

Ratsa- ja aretuskeskuse harjutus-, treening- ja võistlusväljakud on rajatud vahetult kinnistu Tartu-Valga maantee äärsesse külge. Krunt on piiratud ehitusregistris registreeritud rajatisega - aiaga.

Objekti rajamisel arvestas kinnistu omanik sooviga sporthobustega olla maksimaalsel kaugusel raudtee müra- ja vibratsioonist.

Üldplaneeringus näidatud kohaliku tee kaugus on Kambja valla üldplaneeringus näidatud talutaval kaugusel.

Kogujatee rajamine kinnistu 94901:005:1492, projekteerimistingimustes näidatud kinnistu 94901:005:1492 /Näki tee 28 piirile tooks kaasa asjaolu, et ratsa- ja aretuskeskus ei oleks enam oma otstarbalt kasutatav.

Kinnistu 94901:005:1492 /Näki tee 28 omanik ei ole nõus maa võõrandamisega projekti kooskõlastamisega ja ehitusega Transpordiameti pakutud kogujatee koridoris.

Kogujatee rajamine kinnistu 94901:005:1492/ Näki tee 28 piirile tooks kaasa olulise rahaliselt mõõdetava kahju kinnistu omanikule.

See omakorda tekitab kahjunõude Eesti riigi vastu.

1.2 Oma kirja punkt 1.2 teises lõigus kirjutate

Transpordiamet mõistab esitatud argumenti ja nõustub sellega, et kogujatee toomisega maantee äärde täidaks kavandatav kogujatee ka juurdepääsutee rolli Riia mnt 196 kinnistule ning sellisel juhul seda juurdepääsuteed poleks vaja lisaks kogujateele ehitada. Küll aga see pole ainus põhjus, mida tuleb arvesse võtta kogujatee asukoha valikul.

Esmalt peame oluliseks tuua välja, et kogujatee näol on tegemist 7m laiuse püsikattega teega, mis peab teenindama suuremat liikumisvajadust kui mõnele üksikule kinnistule juurdepääs. Juurdepääsutee näol on tegemist 4,5m laiuse siirdekattega teega, mis teenindab üksikuid sõidukeid ja mille ehitamine on märkimisväärselt odavam võrreldes kogujatee ehitamisega. Seega ei ole kohane võrrelda pelgalt nende teede pikkusi.

Teeseaduse RT I 1999, 26, 377 Teede projekteerimise normid ja nõuded sätestab ära tasuvusarvutuse nõude

Väljavõte :

1.2.3. Tasuvusarvutus

(1) Tasuvusarvutus tuleb koostada keerulise ja suuremahulise liiklusrajatise otstarbekuse hindamiseks. Variandid peavad olema koostatud võrreldavas ulatuses.

Eeltoodu alusel peaks valmima analüütiline matemaatiliselt tõestuv ja ka mittespetsialistile arusaadavalt argumenteeritav töö.

Maksumaksjal on õigus teada, kuidas ja miks just nii riigi raha kasutatakse.

1.3 Oma kirja punkt 1.2 kuuendas lõigus kirjutate

Neljandaks toetab projekteerimistingimuste ja üldplaneeringu kohane kogujatee asukoht kogu piirkonna arengut, sest see võimaldab kavandada juurdepääsud muuhulgas Metsamaa (94901:005:0109), Tamme (94901:005:0635) ja Kaera (94901:005:0442) kinnistutele

Juhin tähelepanu, et projekteerimistingimuste ja üldplaneeringu järgi kogujatee asukoht ei asu samal kohal.

Väidan, et Transpordiameti projekteerimistingimuste järgi pakutud kogujatee asukoht ei toeta ega pärsi ühelgi enamal määral piirkonna arengut nimetatud kinnistustel.

Nimetatud kinnistustelt on väljapääsu teed juba tänapäeval olemas. Maantee rekonstrueerimine olukorda ei muuda. Millisel põhjusel peaksid nimetatud kolme kinnistu omanikud asuma rajama krundisiseseid lisateid oma majapidamiste juurde, kui selleks sobivad ligipääsu teed on kõigil Linnavere teele olemas?

2. Näki tee ja Jõhvi – Tartu – Valga maantee ristumiskoht

Teadaolevalt on Lõuna-Eesti suurima keskuse Tartu ja selle lähiümbruse põhiliseks eraisikute tömbekeskuseks kujunemas Riia ja see tendents jätkub. Soodsama majanduskeskkonna tõttu vaatab ka Lõuna-Eesti ettevõtja viimasel ajal rohkem koostööle Läti ja Leedu ettevõtetega.

Seega oleks vastutustundetu pärssida liikluslahenduse koostamisel selle suuna head avatust ja sellega koos piirkonna arengut.

Oma kirjas punkt 2 alapunktides esitate vastuväited, mis ei saa või ei ole vaja võimalust Näki teelt vasak- ja parempöörde võimaluste rajamiseks.

2.1 Teie kirjas punkt 2.1 toote välja AS Eesti Raudtee poolt enne projekteerimistingimuste koostamise algust avaldatud informatsiooni. Olukord on muutunud ja Eesti Raudtee ei plaani Näki ülesõitu sulgeda. Kui teil on kaasaegset teistsugust konkreetset kinnitatud informatsiooni konkreetse ajaraami kohta, siis palun jagage seda ka meiega. Olen ka ise teinud järelepärimise Eesti Raudteele.

2.2 Teie kirjas punkt 2.2 kirjutate:

Transpordiamet on seisukohal, et nimetatud piirkonnale on tagatud head ühendused Jõhvi–Tartu–Valga maanteega mõlemas suunas. Lisaks Näki teele on Laane küla piirkonnas olemas ka teised alternatiivsed teed liikumiseks erinevatesse suundadesse. Nendeks teedeks on Kaselehe tee (kohalik tee nr 9490101), Väikenäki tee (kohalik tee nr 9490099) ja Näki tee (kohalik tee nr 9490103) ida suunaline haru.

Jääb mulje, et seisukoha kujunemisel ei ole piisavat paikvaatlust tehtud ja nende teede olukorda, omadusi ega ajalugu uuritud.

Näki tee ja Kaselehe tee teed on rajatud eelmise sajandi 60-ndate aastate lõpus ja 70-ndate aastate alguses maaparandustööde käigus. Tee all on orgaaniline materjal, millele on pidevalt kruusa peale veetud.

Minu väide tugineb sellele, et olen tutvunud Põllumajandusameti arhiivis olevate vastavate maaparandus objektide tööde teostusjoonistega Näki tee 28 maaparandus süsteemi rekonstrueerimise käigus. Lisaks oleme teinud katsepuurimisi Näki tee aluspinna hindamiseks, kuna oli plaan asfalteerida sissepääs Valga maanteelt Näki tee 28 väravasse, aga loobusime.

Tollel ajal ei vajatudki enam, kuna enamlevinud veoautod GAZ 51 / GAZ 53 olid täismassiga maksimaalselt 5 tonni ja laiusena 2,3 meetrit. Ümbruskond oli asustamata. Tegemist oli põllu vaheliste teedega põllumajandusmasinate liikumiseks.

Tegemist on teedega, milledele on aja jooksul pidevalt kruusa peale veetud ja tee laius on kasvanud sellega ca 2 m võrra põllu peale. Teede laius mõõdetuna rohelisest mättast vastas mättani varieerub 4,0 ja 5,4 m vahel. Loomulikult ei ole see kõik sõitmiseks sobiv osa. Mõõdetud sertifitseeritud mõõdulindiga. Ümberringi on arenev väikeelamu piirkond. Samu teid kasutavad ka jalakäijad ja jalgratturid kuna kõnni- ja/või kergliiklustee puudub. Ristmikud ei võimalda sadulautorongil ja/või autorongil teha pöördeid ilma tavapärasest liiklust häirimata. Olen ise autoga seisanud ja oodanud, kuni poolhaagisega veoauto manööver tehtud saab.

Väike Näki tee on asfalteeritud **laiuses 4 m ja kasutatakse kahe-suunalisena**. Kõnni- ja jalgrattateena kasutatakse sõiduteed. Tee ääres on välja arenenud elamupiirkond. Nimetatud tee kasutamine suurelt tööstus ja elamualalt on liikluskorralduslikult ohtlik.

Väike-Näki tee on juurdepääsuna kasutatav ainult koos Linnavere teega ja Näki teega.

Linnavere tee on asfalteeritud tee, mille katendi laius on 5-6 meetrit. Tee on kahe-suunaline, kiirus on piiratud 50 km/h. Asfaldile on maha märgitud **4 m vahega** kahe valge katkendliku joone vahele ala kahe-suunaliseks mootorsõidukite liiklemiseks!?

Linnavere tee äärsed alad on kiiresti arenev elamupiirkond. Olen Linnavere teel pikaajaline ja igapäevane liikleja.

Olen arvamisel, et Linnavere tee on üks liiklusohhtlikumaid teid olulise asustusega piirkonnas, mida Eesti tingimustes näinud olen.

6 meetri laiusele teele peavad korraga mahtuma kaks veoautot gabariit laiusega 2,55 m + küljpeeglid ja kahele poole neid mõlemale poole jalakäijaid ja jalgratturid. Seda ka pimedal ajal vihma ja lumega.

Kiirusepiirangud ei lahenda olukorda mingil määral.

Arvestades eeltoodud väidan, et kõnealused teed ja nende ristmikud ei ole omadustelt sobilikud valla üldplaneeringus planeeritud 80 ha. tööstusala (raskeveo transport) ja Tõrvandi ja Taru- Valga raudtee vahelisele alale kerkiva elamuarenduste (väikeautod ja jalakäijad, jalgratturid) vajadusi silmas pidades sobilikud liiklemiseks erinevatesse suundadesse põhimaanteedele.

Olulisel määral saaks pärsitud piirkonna areng.

2.3 Oma kirja punktis 2.3 kirjutate

See tähendab, et vasakpöörde võimaldamiseks Näki tee ristmikule oleks ainus võimalus eritasandilise ristmiku ehk liiklussõlme kavandamine. Seda aga ei võimalda tee projekteerimismõõdud, ning selliselt on projekteerimistingimuste andmise korralduses ka ettepanekuga mitteametist põhjendatud.

Projekteerimismõõdude p 5.1 kohaselt ei tohi ristmike vahekaugus linnalähivööndis üldjuhul olla väiksem 3 km. Samas näeb lõige 4 ette, et parempöördega maha- ja pealesõit ei tohi I klassi maanteedel paikneda ristmikule linnalähivööndis lähemal kui 1 km. Seega parempöörde rajamise keeldumiseks Näki teelt põhimaanteele puudub alus.

Parempöörde Tartust Valga suunas on juba planeeritud teest paremale ehitatavale ringteele. Planeeritud on jalakäijate tunnel põhimaantee alla. Teeme ettepaneku laiendada tunnelit selliselt, et see oleks kasutatav ühesuunaliselt pöördeks põhimaanteelt Näki teele. **Siinkohal on kindlasti väga oluline Päästeameti arvamus.** Olen arvamisel, et Päästeameti operatiivtranspordi jaoks on oluline Tartust tulles kasutada Tõrvandi ja Tartu - Valga maantee vahelistele tiheasustusega aladele jõudmiseks **kõige operatiivseimat lahendust.**

Operatiivsõidukite objektile jõudmiseks oluliselt kiirem variant sõita läbi tunneli kui liigelda pikkadel kitsastel (7 m) liiklusega tugevalt koormatud kogujateedel.

Kõik selles kirjas toodud ettepanekud ja põhjendused on väga vajalikud piirkonna arengule ja ohutusele

Teie kirja viimane lause on :

Tulenevalt eeltoodust, ei pea Transpordiamet Teie teise ettepanekuga arvestamist võimalikuks.

Väidan esindades ennast kinnistu 94901:005:1492 omanikfirma juhatuse liikmena ja Eesti Vabariigi kodanikuna :

Transpordiamet ei ole keeldumise otsuse tegemisel piisavat teinud paikvaatlust, teinud tasuvusarvutusi, esitanud objektiivseid mõõtmistulemusi, tutvunud olemasolevate seotavate teede omadustega, arvestanud piirkonna arengu vajadustega ja veel mitmete oluliste aspektidega.

Rõhutan, et põhjendustes ei ole arvestatud kõigi Eesti Vabariigis kehtivate seadusandlike alustega.

Olen alati valmis selgitusteks, aruteludeks, kohtumisteks ja koostööks.

Tulenevalt eeltoodust palun arvestada meie käesolevas kirjas toodud ettepanekutega.

Lugupidamisega

Enn Luha
Helia Puit AS
Juhatus liige /allkirjastatud digitaalselt/

Enn Luha
Eesti vabariigi kodanik /allkirjastatud digitaalselt/

Lisaadressaadid: Kambja Vallavalitus